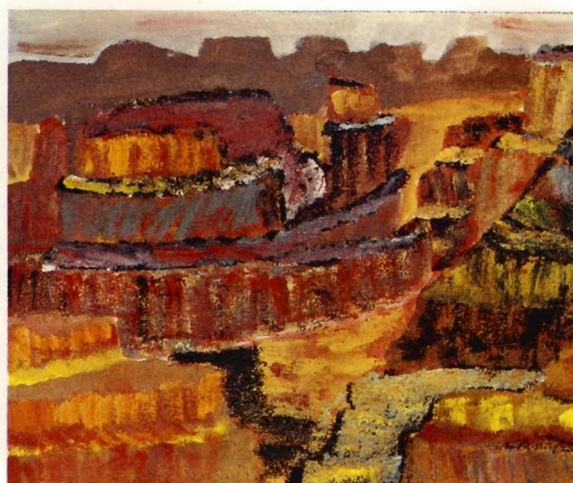

Natuurkleuren

**De kinderen leren over de zgn. aardkleuren;
aandacht voor de textuur**

Aardlagen, 10 jaar

Aardlagen, 12 jaar

onderwerp

aardlagen

techniek

schilderen

formaat

± 32 × 50 cm

Toelichting

De term 'aardkleuren' is een gangbare aanduiding van een groep kleuren (bijv. bij kunstschilderverven) welke heel natuurlijk overkomen en vaak ook natuurlijke grondstoffen bezitten. Ze zijn nooit echt hard of fel. De aardkleuren variëren van 'gebrande siëna' (roodbruin) tot 'groene aarde' (heel zacht bruingroen). Andere veel voorkomende kleuren zijn: oker, pozzuoli-aarde (een soort bruin), kassels bruin. Al deze kleuren zijn rechtstreeks afkomstig uit de grond. Het onderwerp van deze opdracht sluit daar dan ook (letterlijk) bij aan. Bij een afgraving of een uitgesleten dal van een rivier kunnen in de 'wanden' diverse lagen zichtbaar worden. De verf waarmee geschilderd wordt kan dus rechtstreeks afkomstig zijn van zo'n laag! Bijkomende aspecten van deze opdracht kunnen zijn: de zgn. textuur en de ruimtelijke opbouw van de tekening. Met de textuur bedoelen we de aard van het oppervlak, grof, fijn, glad, droog, korrelig, etc. Door de verf verschillend aan te brengen en met de kwast verschillende sporen te maken, krijgen de schilderwerkjes een ander gezicht.

De ruimtelijke problemen van deze les hangen af van de presentatie en van de eisen die we willen stellen aan het onderwerp. Een klas van een hoog niveau m.b.t. ruimtelijk tekenen kan een canyon (diep ravijn) schilderen die slingerend in de verte verdwijnt. Als dit te moeilijk is kiezen we voor een evenwijdige compositie; een wand wordt dan frontaal afgebeeld (zie illustratie). Het formaat voor een opdracht als deze mag niet te klein zijn; een half vel schilder papier (32 × 50 cm) is geschikt.

Begeleiding

De les kan zowel met het lesdoel als met het onderwerp van start gaan. Als er enkele (mooie) foto's van bijv. de Grand Canyon of van mergelgroeven aanwezig zijn, kan een leergesprek via deze illustraties tot het kleurprobleem van de opdracht komen. Het is echter ook mogelijk om met een verhaal over de aardkleuren zelf te beginnen. Waar wordt verf van gemaakt? Welke grondstoffen? Je hebt in de natuur voorkomende aardpigmenten maar ook chemisch vervaardigde kleuren. Over de eerste groep gaat deze les. Als de kinderen voor deze les de gelegenheid krijgen om zelfstandig informatie te zoeken over kleurstoffen, pigmenten, etc. kunnen hun eigen bevindingen het uitgangspunt voor deze les zijn.

De benadering van het onderwerp ligt wat de kleur betreft voor de hand, aardlagen-aardkleuren. M.b.t. het ruimtelijk probleem wordt het onderwerp aangepast aan de groep. Afhankelijk van de 'schildersroutine' van de klas demonstreren we op welke manieren je met (school)verf te werk kunt gaan. Door vrij droog te werken met een wat grovere kwast (Lyonse kwast no. 12) kan op een formaat van 32 × 50 cm redelijke aandacht ontstaan voor de verfhuid, de textuur. De kinderen leren hierdoor dat ook de techniek in grote mate het eindresultaat meebepaalt (zie *Handboek* blz. 54).

Bij de evaluatie met de kinderen passeren nogmaals allerlei problemen en eigenaardigheden van deze les de revue: de typische zachte kleuren, de ruimtewerking, het oppervlak van de verf.

onderwerp

prehistorische grot

techniek

oliepastel

formaat

± 25 × 32 cm

Andere opdracht

Een verhaal over onze oerouders is een uitstekende start voor deze opdracht. Het mysterieuze van deze periode uit de geschiedenis wordt versterkt door illustraties uit (kunst)geschiedenisboeken en/of dia's. De kinderen bekijken prachtige tekeningen die de primitieve mens maakte op vaak ontoegankelijke plaatsen, diep in de aarde. We kunnen nu nog verbaasd staan over de expressieve schilderijen uitgevoerd in zwart

en diverse
aard-
kleuren.

Prehistorische grot, 11-12 jaar